

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: V.

December 2020

Číslo: XII.

VIANOČNÉ SVIATKY V NÁS PREHLBUJÚ NÁBOŽNOSŤ A ĽUDSKOSŤ

Mnohým z nás sa vynárajú krásne a nezabudnuteľné spomienky na chvíle, keď Vianoce boli zahalené do bieleho šatu zimy. Spomienky bývajú aj na ranné sväté omše zvané „roráty“, keď sniežik vŕzgol pod nohami a v deťoch i v dospelých sa ukazovala radosť z prichádzajúcich Vianoc. V dnešnej dobe už ten sniežik si musíme nejako domyslieť, no na vianočné sviatky sa všetci tešíme. Majú v nás upevniť a prehĺbiť rodinné vzťahy, ľudskosť, toleranciu a po tej kresťanskej stránke majú v nás posilniť ducha pravej viery. Akej viery? Určite nie viery v mamonu, ale viery v Boha, ktorý sa stal človekom a tak prejavil svoju nekonečnú lásku všetkým ľuďom, aby opäť spojil nebo so zemou.

Podstatou Vianoc je oslava Božieho narodenia. Sú to sviatky lásky a pokoja. „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“ /Lk 2, 14/. Keď sa z príchodu Božieho Syna radujú anjeli, nemal by sa radowať aj človek? Isteže áno. Pretože kvôli nám ľuďom sa Boh znížil a vzal si telo z Panny Márie. Kvôli nám sa Boh ponížil, aby nás pozdvihol bližšie k sebe. Prežívajme v hlbokoj viere toto tajomstvo Vianoc, rozjímajme o добрôte Boha, ktorý miluje každého z nás. Nech zmyslom predvianočných dní nie sú iba nákupy, ale predovšetkým duchovná príprava. Možno nie každému sa v tejto pandemickej dobe podarí urobiť si vianočnú sv. spoveď, no i tak sa zamerajme na to podstatné – jadro Vianoc a tým je narodenie Božieho Syna. Na Vianoce zvykne všetko stíchnuť... Stíchnime aj my. Zo srdca si želajme pevné zdravie, lásku a pokoj Boží v srdci. Tie najkrajšie sviatky v roku - Vianoce, klopú na dvere. Aj na dvere nášho srdca klope niekto. Je to betlehemske dieťa – Boží Syn. Otvorme mu teda dvere nášho srdca, aby v ňom bolo viac svetla, lásky a pokoja.

Duch. otec Milan

VIANOČNÁ

Martin Rázus

*Zvonia... počujete? Zvonia!
Podťte v chrám, ó neostaňte doma:
matky, ktoré o plod života sa chvieta,
manželky - vy, ktoré noci preplačete,
deti, čo tak bdiete v tvrdom vyčkávaní -
aj vy starci, aj vy milujúce panny, podťte!*

*Hľa, už na oltári voskovice horia,
lebo spŕchne rosou i dnes radosť zhora
do srdca - do tých vašich ubolených duší.
A tá naplní hruď mierom... nerozruší...*

Podťte všetci!

*Čujte! Zvučí chorál vravou novej viery,
ktorá nebude sa hádať o litery,
ale betlehemskou hviezdou v temno zjasá,
aby ňou čierna zem raz zaskvela sa
a tí, ktorí v túžbach u jasiel by stali, aby nezúfali...*

Podťte, všetci podťte!

*Lebo poviem kázeň z textu ako vlani,
ale prichystaný, lepšie prichystaný,
veď ja kalich horký vyprázdňim tiež na dno,
preto slepo úfať ani mne nie snadno,
jednak – verím, čo hneď ducha hrôzy desia,
že ten útly v jasliach zvládne Herodesa,
a že oči Ráchel slz viac nevyronia...*

Podťte! Nezúfajte! Počujete? – Zvonia!

UVAŽUJME NAD BOŽÍM SLOVOM JN 1, 9-14

*„Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka,
prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho,
a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného,
a vlastní ho neprijali.*

*Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími
deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani
z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha.*

*A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my
sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca
jednorodný Syn, plný milosti a pravdy.“*

K šťastiu každého z nás prispieva skutočnosť, že sa cíti prijatý od iných. Keď sa Boží Syn narodil z Panny Márie, bolo to v plnosti času, v čase a na mieste, ktoré určila Božia prozreteľnosť. Keď sa dozvedáme z Evanjelia, že nebolo pre Jozefa s Pannou Máriou miesta v hostinci, alebo v hosťovskej izbe, bolo to jednak preto, že bolo sčítanie ľudu a všetko bolo obsadené a jednak preto, že Boh, ktorý sa stal človekom bol neprijatý. Vyjadruje to sv. Ján: „Prišiel do svojho vlastného a vlastní ho neprijali.“ „Som prijatý a milovaný,“ tak by to mal každý z nás cítiť a prežívať. Boh nás prijíma a miluje. Lenže nie je tomu vždy tak zo strany ľudí... Veď sa pozrime na milióny nenarodených detí... Mnohým úmyselne nebolo dopriate narodiť sa, pretože neboli prijaté a milované v srdciach matiek, alebo v srdci tých, ktorí nútili a nútia ženu na potrat. Ježiš Kristus prišiel na svet ako pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka. Prichádza, aby sme poznali pravdu a žili v pravde. On prináša svetlo do našej duše, svetlo, do rodín, svetlo do spoločnosti. Nech Dieťa, v ktorom Boh prichádza na svet, neleží len ako figurka v našich domácich betlehemoch. Nech hlavne prebýva v našich srdciach a vzťahoch, aby nik nebol odsunutý nabok, ale aby bol prijatý a milovaný a tiež aj pochopený.

ANJEL POKOJA

Stalo sa to v Ardenách, v pohorí na nemecko-belgických hraniciach. Bol práve vianočný podvečer v roku 1944. Matka so svojim dvanásťročným synom chystali skromnú štedrovečernú večeru. Ich malý domček sa nachádzal hlboko v horách, ale v diaľke bolo počuť streľbu a dunenie kanónov, ponad lesy preletovali bojové lietadlá. Zrazu ktosi zabúchal na dvere. V prítmí stáli tri postavy v ocelových helmách. Žena pochopila. Zabúdení, unavení americkí vojaci a jeden z nich vážne zranený. V očiach mali prosbu. Prišlo jej ich ľúto, boli to ešte mladí chlapci.

„Podťe dnu“, premohla váhanie, „práve chystáme dobrú večeru.“ Vedela, že riskuje. Vo vojne platili tvrdé zákony za skrývanie cudzích vojakov. Matka ich voviedla do izby, jej chlapec im snehom vyšúchal skrehnuté nohy, ošetrili raneného. Vzduchom sa začala šíriť príjemná vôňa chystanej večere.

Vtom sa znova ozvalo rázne zabúchanie na dvere. V zlom tušení matka otvorila dvere. Vonku v tme stála po zuby ozbrojená nemecká hliadka. Kaprál povedal: „Zablúdili sme. Stratili sme svoj oddiel. Môžeme si u vás oddýchnuť?“ Matka nestratila duchapritomnosť, usmiala sa a povedala: „Pravdaže, ba aj niečo pod zub sa nájde.“ Vojaci zacítili príjemnú vôňu a pousmiali sa. Matkin hlas však zväznel a uprela pevný pohľad na veliteľa: „Už tu mám hostí. Dnes je Štedrý večer a tu sa strieľať nebude. Všetci by ste mohli byť mojimi synmi. Preto odložte zbrane.“ Nastalo napäté ticho.

Po chvíli, ktorá sa zdala večnosťou, prekvapený nemecký dôstojník odovzdáva zbraň a po ňom aj ostatní traja. Rozpačito vstupujú dnu. Stretnutie s Američanmi je spočiatku poznačené nervozitou, ale netrvalo to dlho. Chutná večera, ba i malý pohárik vína, teplo domova, matkina srdečnosť a úsmev rozpustili napätie. Matka odriekala vianočnú modlitbu. V nemčine i angličtine zaznela spoločne *Tichá noc...*

Nad ránom sa bolo treba rozísť. Nemecký veliteľ ukázal Američanom cestu k ich stratenému oddielu. Hoci podľa uniforiem nepriatelja, napokon si stisli ruky. Matka s chlapcom sa ešte pár minút dívali, ako sa vzdáľujú opačným smerom. Vošli dnu. Matka vzala do rúk starú rodinnú Bibliu. Chlapec pozeral ponad jej plece. Kniha bola otvorená práve na opise prvých Vianoc: Božské dieťa sa zrodilo z Panny Márie v meste Dávidovom, pastierom sa zjavili anjeli a spievali: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Neubránil sa dojatiu a pobozkal mamu: „Mami, dnes si aj ty bola tým anjelom. Zvestovala si pokoj ľuďom dobrej vôle.“

SPOZNÁVAJME SVÄTÝCH

21. december – Sv. Peter Kanízus,
kňaz a učiteľ Cirkvi

Narodil sa roku 1521 v Nijmegen v antickej Gelrii (dnes v Holandsku). V Kolíne nad Rýnom vstúpil do Spoločnosti Ježišovej. Roku 1546 bol vysvätený za kňaza. Poslali ho do Nemecka, kde mnoho rokov horlivo, písmom i slovom, pracoval na obrane a upevnení katolíckej viery. Vydal mnoho kníh. Medzi nimi vyniká kniha s názvom

Katechizmus. Zomrel vo Fribourgu vo Švajčiarsku roku 1597.

Zo spisov svätého kňaza Petra Kanízia

(Edit. O. Braunsberger, *Petri Canisii Epistulae et Acta, I, Friburgi Brisgoviae, 1896, pp. 53-55*)

V Kristovom srdci je prameň apoštolskej misie

Svätý Peter Kanízus sa právom volá druhým apoštolom Nemecka. Keď odchádzal do Nemecka, dostal od pápeža Pavla III. apoštolské požehnanie, pričom mal hlboký duchovný zážitok. On sám ho opisuje takto(1):

„Večný Veľkňaz, z tvojej nesmiernej dobroty sa smiem tvojím apoštolom vo Vatikáne, ktorí pod tvojím vedením konajú také obdivuhodné veci, úprimne zdôveriť s poznaním účinku a sily apoštolského požehnanie. Keď som ho prijal, pocítil som veľkú útechu a pôsobenie tvojej milosti, ktorú som dostal prostredníctvom takých veľkých orodovníkov. Keď ma žehnali a potvrdzovali moju misiu do Nemecka,

zdalo sa mi, že mi ako apoštolovi Nemecka sľubovali svoju priazeň. Pane, ty vieš, ako a koľko ráz si mi v ten deň zveril Nemecko, o ktoré som sa potom stále viac staral, pre ktoré som túžil žiť aj umrieť.

Napokon si mi akoby otvoril Srdce svojho najsvätejšieho tela – bolo mi, akoby som ho videl pred sebou – a rozkázal si mi, aby som pil z tohto prameňa. Vyzýval si ma, aby som čerpal vodu svojej spásy z tvojich prameňov (porov. Iz 12,3; Zjv 21,6), môj Spasiteľ. A ja som veľmi túžil, aby sa z nich do mňa rinuli prúdy viery, nádeje a lásky. Prahol som po chudobe, čistote a poslušnosti. Žiadal som si, aby si ma celého umyl, obliekol a vystrojil. A keď som sa potom odvážil siahnuť po tvom najdrahšom Srdci a v ňom uhasil svoj smäd, sľúbil si mi šaty utkané z troch častí, ktoré môžu zahaliť nahú dušu a sú veľmi potrebné pre toto poslanie: je to pokoj, láska a vytrvalosť. Oblečený do tohto spasiteľného rúcha bol som si istý, že mi nebude nič chýbať a že sa všetko bude diať na tvoju slávu.“

(1) Zapísané v jeho duchovnom denníku 2. 9. a 4. 9. (v deň rehoľných sľubov) 1549.

TRPELI ZA VIERU – OSOBNOSTI NAŠICH ČIAS

„Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval...“

Ráno 21. decembra 1991 sa Slovenskom šírila správa že zomrel pán profesor Štefan Šmálik. Pohreb bol na Štedrý deň v Tvrdošíne a pochoval ho spišský biskup Mons. František Tondra. Ešte posledný deň pred smrťou spovedal vo svojom farskom kostole

v Oravskom Bielom Potoku. Modlil sa s veriacimi posvätný ruženec a slúžil sv. omšu.

Profesor Štefan Šmálik sa narodil 17. decembra 1908 v Šuňave ako syn maloroľníka Jána Šmálika a matky Márie r. Erdzakovej. Základné vzdelanie získal vo svojom rodisku a to štyri triedy v maďarčine a posledné dve triedy už v novovzniknutej ČSR. Pochádzal z piatich detí. Najstarší brat študoval v Levoči a najmladší brat po prekonaní rachitídy v detstve zostal po celý život zaostalý. Jeho zdravotný stav vyžadoval zvýšenú starostlivosť, ktorú mu matka 65 rokov venovala. V roku 1923 sa rodina presťahovala do Smižian a otec odišiel pracovať do Kanady, aby deťom umožnil štúdium. Všetka starostlivosť o dom, deti a malé hospodárstvo ostalo na pleciach matky. Boli to ťažké roky, ale táto statočná žena sa zo všetkým vysporiadala. Starší synovia aspoň cez prázdniny jej pomáhali pri poľných prácach. Otec sa po šiestich rokoch vrátil z Kanady s podlomeným zdravím a pracoval už len doma na malom hospodárstve. Štefan po ukončení dvoch tried gymnázia v Levoči, prestúpil na Štátne reálne gymnázium v Spišskej Novej Vsi. Po ukončení piatej triedy bol ako výborný študent

vyslaný do Francúzska na Carnotovo lýceum v Dijone, kde v roku 1929 absolvoval stredoškolské štúdium. Po prázdninách sa rozhodol pre štúdium teológie na bohosloveckej fakulte v Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený v januári roku 1934. Jeho prvým pôsobiskom bol Tvrdošín na Orave, kde pôsobil ako kaplán tri roky. Tu sa zaoberal aj históriou Oravy, dejinami a štúdiom cudzích jazykov a prispieval do rôznych časopisov. Odtiaľ prešiel na dva roky za kaplána do Liptovského Sv. Mikuláša. V roku 1939 sa stal správcom farnosti v obci Hybe, kde si prizval aj rodičov, aby mu pomáhali spravovať malé farské hospodárstvo. Na sklonku vojny našlo na fare útulok i obživu veľa evakuantov z Ukrajiny i z Východného Slovenska, lebo Nemci hnali pred sebou celé rodiny na vozoch. Hneď ako sa začalo v škole učiť, Štefan sa zapojil do vyučovania ruštiny, lebo tento jazyk v dedine nikto neovládal. V septembri 1946 odišiel z Hýb a rodičia sa vrátili do Smižian. On sa stal stredoškolským profesorom náboženstva na 1. štátnom gymnáziu v Bratislave. Súčasne študoval ako riadny poslucháč na Univerzite Komenského v Bratislave. Štúdium ukončil štátnou skúškou z dejepisu a ruštiny. Zapojil sa do činnosti ÚKK /Ústredie Katolíckej kancelárie/. Konali sa prednášky, rekolekcie, exercície. Spravoval kostol sv. Ladislava v Bratislave, ale predovšetkým patrila do Kolakovičovej „Rodiny“, o ktorej sme už viackrát písali. Duchovne formoval mladých ľudí, chodil s nimi do prírody, modlil sa s nimi, a tiež ich učil ruské piesne – Pod tvoju milosc pribegajem, Bogorodice Divo..., alebo slovenské – Na svoju česť ti sľubujem, mlad' Bohu verná, Christus vincit... Všetky tieto aktivity boli ostro sledované a po uchvátení moci komunistami považované za protištátnu činnosť. Otec Šmálik predovšetkým vykladal Sväté písmo – Starý i Nový zákon. Jeho bohaté vedomosti vyplývali zo svetovej modernej literatúry a už vtedy oboznamoval poslucháčov s učením Teilharda de Chardin. Tieto krúžky sa konali do 28. septembra 1951 kým ho príslušníci Štb nezaistili pre mimoškolskú náboženskú činnosť. Po trojročnej vyšetrovacej väzbe bol odsúdený na 13 rokov odňatia slobody. Spolu s ním súdili aj skupinu katolíckych intelektuálov pod názvom Dr. Imrich Štariček a spol. Štefan Šmálik si prežil 11 rokov vo väzení. Okrem bratislavskej väznice prešiel väzeniami v Prahe na Pankráci, Mírove, Jachymove, kde pracoval pri ťažbe uránovej rudy, v Leopoldove a vo Valdiciach, odkiaľ bol v roku 1962 prepustený na amnestiu prezidenta Novotného. Do konca svojho života každý mesiac 28. držal hladovku ako „memento“ na deň, keď ho zaistili. Po prepustení z väzenia, sa vrátil k rodičom do Smižian. Tri roky pracoval ako skladník Mlynov a cestovinárni v Spišskej Novej Vsi. K vykonávaniu kňazskej služby sa dostal v r. 1965 ako kaplán v Spišskom Podhradí, potom bol 5 rokov správcom farnosti v Liptovskom Trnenci a v r. 1971 sa vrátil do Tvrdošína, kde ako správca farnosti pôsobil do r. 1983. Vtedy bol preložený do Oravského Bieleho Potoka, kde ako farár pôsobil do svojej smrti 21. decembra 1991.

Vo svojom voľnom čase sa venoval písaniu historického diela *Boží ľud na cestách /Cirkev v 49 pokoleniach/, Veľký štyridsaťročný pôst Cirkvi na*

Slovensku. Prispieval tiež do samizdatov. Venoval sa histórii Veľkomoravskej ríše a pôsobeniu vierozvestov Cyrila a Metoda. Zaoberal sa aj prekladáním súčasnej náboženskej literatúry z francúzštiny, napr. portrét *Marty Robinovej* od Jeana Guittona, *Zvolil som si Boha*, o poľskom konvertitovi zo židovstva J.M. Lustigerovi, žijúceho v Paríži. Aj vo svojom vysokom veku veľa cestoval, mával prednášky nielen cirkevné, ale aj celoslovenské a regionálne, najmä však z obdobia Veľkomoravskej ríše. Prítomnosť Štefana Šmálika na Orave urobila tento región križovatkou mnohých duchovných prúdení. Navštevovali ho mnohé významné osobnosti ako profesor Ladislav Hanus a mnohí iní ako i francúzski kňazi a laici, pracovníci Katolíckej akcie z cudziny, členovia Kolakovičovej „Rodiny“, ktorí prešli dlhoročnými väzeniami. Priatelia z Francúzska ho stále pozývali na návštevu, ale naše úrady mu neumožnili povolenie k nim vycestovať. Napokon sa to raz podarilo. Navštívil svoj milovaný Dijon, kde kedysi maturoval, Lurdy a iné pútnické miesta. Mal zmysel pre humor a tak na záver jedna úsmevná príhoda. Raz cez prázdniny zorganizoval výlet do Juráňkovej doliny s bývalými spolužiakmi z Dijonu. Boli to starší páni z rôznych národov. Otec Štefan sa vrátil s mierne opuchnutou tvárou, ale usmiaty a rozprával ako ich napadli lesné včely a oni utekali a kričali v rôznych jazykoch: „Pomoc....SOS a Zachráň sa kto môžeš...“

Mária Nováková

/podľa Márie Mrázovej a Márie Stanovej, rod. Šmálikovej/

POZDRAV SPOD ZOBORA (7)

V úvode zasielam veľa srdečných pozdravov o. Milanovi ako i všetkým čitateľom. Keďže sme pred sviatkami zároveň želám od Narodeného v Betleheme hojnosť vianočných darov, radosť, požehnanie, lásku, pokoj a po smrti kráľovstvo nebeské.

Ako som minule avizoval, ešte by som článok venoval o spolupráci s Božou milosťou, lebo je to nesmierne dôležité zvlášť v dnešnej dobe. Uvediem niekoľko príkladov. „Nábožný“ muž, ktorý dlhé roky takmer každodenne pristupuje k sviatostiam, no nežije s manželkou, ba viac, je medzi nimi nenávisť... Keď ho osloví manželka na ulici, tak jej verejne vynadá. Ďalej „zbožná“ žena, ktorá navštevuje kostol a pristupuje k sviatostiam, doma všetkých „sekuruje,“ nadáva, ohovára, ba i osočuje. A mohli by sme uviesť viacero podobných príkladov, čo iných pohoršuje a ohrozuje ich vieru. Ale prečo? Ved' prijímajú Božiu milosť?

Lenže s ňou nespolupracujú. Milosť, tak povediac padá na zem. A prečo nespolupracujú? Lebo majú slabú vôľu a vôbec sa v nej necvičia.

Bl. Miriam Demjanovičová, rodáčka z Bardejova, ale žijúca v Amerike, píše, že keby mal človek aj akú zbožnosť, keby rozjímal o duchovných veciach a ani raz by si nevzbudil nejaký úkon čnosti, či už sebazaprenia, sebaovládania, viery, nádeje, lásky, to by bolo bezcenné, znamenalo by to iba stratu času.

Pravá modlitba je činnosť, lebo život sa prejavuje v skutkoch. Boh nám dal slobodnú vôľu, ktorú nám nechce odňať, ale chce, aby sme ju zapojili do uskutočňovania

jeho plánov. Sv. Augustín pripomína: Boh, ktorý ťa stvoril bez teba, nespasí ťa bez teba. Sv. Ignác z Loyoly videl hlavné ovocie Duchovných cvičení v pevnom rozhodnutí všetko nedobré ponaprávať. Známy je jeho výrok: „Tak dôveruj v Boha, akoby celkový zdar vecí nezávisel od teba, ale od Boha. Pritom však vynalož všetko svoje úsilie, akoby Boh nič nekonal, ale všetko ty.“ Teda vyžaduje sa spolupráca s Božou milosťou nezlomná vôľa.

Čo by mal urobiť spomínaný nábožný muž? Áno, zachovať si hlbokú nábožnosť ale prosiť Boha, aby mu zachránil manželstvo, dokázal odpustiť, v tom nech sa cvičí, aby splnil, čo sľúbil Bohu: „budem ťa milovať a ctíť po všetky dni svojho života“. Alebo tá spomínaná nábožná žena, ktorá doma robí rozbroje, by mala úprimne prosiť Boha o pravú lásku v rodine a cvičiť sa v sebaovládaní pokiaľ ide reči. A snád' aj, aby použila tú „záračnú vodu sv. Vincenta“, aby mala po ruke fľaštičku s vodou a keď ju pochytil hnev, aby si z nej upila, ale čo je hlavné, by ju podržala v ústach, dokiaľ ju hnev neprejde, ale aj iné cvičenia v sebaovládaní o čo vrúcne prosiť Pána Boha o pomoc.

Aj Pán Ježiš nám to pripomína, keď hovorí: „Nie každý, kto mi hovorí Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 7,21).

Prežívame posvätný čas Adventu, zvlášť v tomto období prehĺbme svoju nábožnosť a pokorne sa utiekajme k Bohu, ale zároveň cvičme sa aj v sebaovládaní, pevnej vôli, často si aj hovorme: „Chcem!

Musím! S Božou pomocou všetko dokážem!“ Aby sme rástli na ceste k Bohu, na ceste k dokonalosti.

Sv. Augustín píše: „Bratia moji, spievajme nie na príjemný odpočinok, ale na chuť do práce, tak ako si spievajú cestujúci. Spievaj, ale kráčaj, spevom si nadľahčuj prácu a napreduj v dobrom, stále vpred“. To vám zo srdca všetkým praje

Miloslav spod Zobora.

Do videnia v nebi!

TELEVÍZNY ANTIŽALM

I keď pre mnohých kresťanov sú katolícke médiá, akými sú TV LUX, a rádio LUMEN cennými prostriedkami, aby sme mohli sledovať sv. omšu a náboženské vysielanie a obohacujú nás, predsa v televízii na mnohých iných stanicích nenájdeme často nič dobré. Často je to iba prázdnota... Za povšimnutie stojí tzv. televízny „antižalm“ uverejnený v časopise Rytier Nepoškvrnenej 4/1999, ktorý je negáciou Žalmu 23.

„Televízor je môj pastier, nič mi nechýba: kŕmi ma v pohodlnom kresle. Vodí ma ďaleko od viery, dušu mi zabíja. Vodí ma po pomýlených chodníkoch, verný autorom programov.

I keby som mal chodiť cestou zodpovedného kresťana, nebudem sa o to snažiť, lebo televízor je so mnou. Jeho káble, vypínače a diaľkový ovládač – to všetko je mi útechou. Prestieraš mi stôl rôznych hlúpostí podľa mojich túžob. Leješ mi zlé predstavy do hlavy a moje túžby naplňaš až po okraj. Lenivosť a darebnosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať pri televízore mnoho a mnoho dní.“

HODNOTA SVÄTEJ OMŠE

Účasť na svätej omši bude ti najväčšou útechou v hodine tvojej smrti. Na osobný súd si nesieš so sebou každú svätú omšu a tieto budú tvojimi orodovníkmi. Každou svätou omšou, vypočutou vlastnou mierou horlivosti viac-menej môžeš zmenšiť svoje dočasné pozemské tresty. Prítomnosťou na svätej omši najväčšmi preukazuješ oddanosť svätému Človečenstvu Pána Ježiša. Svätá omša nahrádza mnoho tvojich zameškaní a nedbanlivostí. Svätá omša zmaže tvoje odpustiteľné hriechy, z ktorých si sa nikdy nevyspovedal. Zlý duch má menšiu moc nad tebou. Horlivým počúvaním svätej omše poskytujúš čo najviac pomoci dušiam, trpiacim v očistcovom ohni. Jediná svätá omša, ktorej sa zúčastníš vo svojom živote, viac ti osoží ako početné, obetované inými za teba po tvojej smrti. Zachrániš sa pred mnohými nebezpečenstvami a nešťastím, ktoré by si ináč neobišiel. Každá svätá omša ti získa novú a novú slávu v nebi. Prítomnosťou na svätej omši skracaješ očistcové trápenia, ktoré ináč na teba čakajú. Vo svätej omši si účastný kňazského požehnania, ktoré Boh potvrdzuje aj v nebi. Počas svätej omše kľáčis medzi armádou anjelov, ktorí s bážňou a úctou sú prítomní na Božskej obete. Zo svätej omše si nesieš si nesieš domov Božie požehnanie, účinné aj na tvoje hmotné záležitosti /sv. Faustina Kowalska/.

RITUÁLY UPEVNÚJÚ VZŤAHY V RODINE

V dnešnej uponáhľanej dobe, keď sa z nášho života akosi vytrácajú zaužívané rodinné rituály Americká psychologická asociácia uskutočnila výskum, ktorý dokumentuje posledných päťdesiat rokov postavenia rituálov v bežnom rodinnom živote. Z výskumu jednoznačne vyplýva, že rituály sú silným tmelom rodiny v čase, keď prechádza rôznymi krízami.

Pozitívne totiž vplyvajú na vzťah medzi manželmi a u detí majú kladný vplyv na zdravie a prospech v škole. Napríklad deti, ktoré chodia spať v pravidelnom čase, zaspia rýchlejšie a menej často sa cez noc budia. „Práve prítomnosť rôznych rituálov môže v neúplnej, rozvedenej, či novo vytvorenej rodine ochrániť takéto deti pred zlými vplyvmi prostredia, v ktorom vyrastajú“ hovorí jedna z autoriek štúdie Barbara H. Fiese. Nemenej dôležitou súčasťou každej rodiny, nech už je jej zloženie akékoľvek, sú spoločné jedlá. Spoločné stolovanie je možnosť, ako sa lepšie spoznať, dáva priestor na pokojnú konverzáciu o zážitkoch celého dňa. „Vieme, že rodiny sú zaneprázdnené, ale tiež vieme, že spoločné jedlo, netrvá viac ako dvadsať minút,“ hovorí B.H. Fiese. „Tri či štyri spoločné stolovania za týždeň, to je zhruba jedna hodina, čo je menej ako trvanie večerného filmu.“ /časopis *Nebyť sám* č. 1, 2011, s.13/

PÄŤ UHOLNÝCH KAMEŇOV PRE PUBERTU

Vekové rozpätie normálneho nástupu puberty je široké – u niekoho sa začne už pred desiatym rokom života, u iného sa to zlomí až po pätnástke. No tak ako v detstve, aj v puberte „stačí“ aplikovať slová, ktoré povedal detský psychológ Ivan Štúr: „Netreba veľmi vychovávať, stačí pekne žiť a dieťa sa pridá.“ Napokon, v puberte sa nemenia len deti, ale aj rodičia.

Čo by teda mohlo pomôcť, aby rodina, ktorá má uprostred seba tínedžera, nažívala v pokoji?

Počúvať

Puberta je pre mladého človeka plná neistoty zo zmien, ktoré vníma vo svojom živote, zo zmätku, ktorý nachádza vo svojom živote, srdci, tele i okolo seba. Možno sa mu neraz zdá, že celý jeho život sa zrútil ako domček z karát a on naozaj ničomu a nikomu nerozumie a ani sebe samému. A v tomto /najmä vnútornom/ chaose potrebuje človeka, ktorý ho vypočuje. Hoci vtedy mladí neraz odmietajú to, aby tým niekým boli ich rodičia, predsa je dobré, keď majú voči nim dôveru a aspoň niekedy sa im môžu zveriť s tým, čo prežívajú. „Vaše deti si budú oveľa viac pamätať to, čo vás videli robiť, ako to, čo ste im hovorili,“ povedal svätý Ján Mária Vianney. Aj to, ako ste ich, rodičia, /ne/počúvali.

Prijímať

Veľký svätec don Bosco, zakladateľ saleziánskej rodiny, ktorá sa venuje obzvlášť práci s mládežou, povedal: „Láska si vždy nájde dôvod na pochvalu.“ Mladí i rodičia, obe strany potrebujú počúť slová prijímania, pochvaly, vďačnosti za život toho druhého. Aj čas mladosti je časom, keď môžu obe strany prijímať pravdu o sebe a to, že boli stvorené skutočne zázračne. Slovom žalmistu: „*Chválim ťa, že si ma utvoril tak zázračne; všetky tvoje diela sú hodny obdivu a ja to veľmi dobre viem.*“ /Ž 139, 14/.

Rešpektovať

Prechod z detstva do dospelosti cez most s názvom puberta možno rodičov desí, ale zároveň ho môžeme považovať za čas, v ktorom sa skutočne tvorí všetko nové – aj vzťah medzi rodičmi deťmi, hoci to spočiatku vyzerá veľmi búrlivo. Základom je vzájomný rešpekt a úcta – a to aj vtedy, keď tomu na tej druhej strane vôbec nerozumieme. Ved' rešpekt je základným predpokladom a uholným kameňom lásky.

Milovať

Ani tento náročný čas nemusí byť len časom, ktorý si už dáko odtrpíme, len aby prešiel, ale je pozvánkou, aby sme ho prežívali v láske. Apoštol Pavol píše: „*Nech sa všetko medzi vami deje v láske*“ /1 Kor 16, 14/. Všetko. Aj puberta.

Modliť sa

Nebojovať so svojimi deťmi, ale za ne pred Bohom, prihovárať sa za ne. A naopak, nebojovať so svojimi rodičmi, ale modliť sa za nich a bojovať za nich pred Bohom.

***

A čo pomáha vám, rodičia i tínedžeri, v tomto čase, ktorý si spoločne prechádzate?

CHLIEB NÁŠ KAŽDODENNÝ DAJ NÁM DNES

V poslednej dobe sa ukazuje, že Vianoce sa prežívajú veľmi konzumne, totiž na vianočné sviatky sa veľa nakupuje a po sviatkoch sa žiaľ aj veľa vyhadzuje. V časopise *Vincent* č. 1/2005 bolo uverejnené:

„Neveríme ti, Bože – Otče náš, keď sa zháňame a naháňame, aby sme mali plné komory, pivnice, chladničky, mrazničky?! A pritom v televízii pozerali s ľahostajnosťou na biedu iných? Čím ďalej je viac biedy a hladu na svete a čím ďalej menej tých, čo sa chcú podeliť. Pane Ježišu, ako si to myslel, keď si apoštolov učil túto modlitbu? ...daj nám dnes, dnes, dnes... Nie zajtra, o týždeň, o mesiac, o rok... Stačí nám chlieb na dnes? Chodíme vo veľkom nakupovať aj v nedeľu?! Prečo sa aj v nedeľu naháňame za dobrotami pre telo a nevenujeme sa viac potrebám svojej duše?

OZNAM PRE ČITATEĽOV MALOKARPATSKÉHO POSLA

Milí čitatelia, bratia a sestry, priatelia!

V priebehu môjho päťročného pôsobenia v hornoorešanskej farnosti sme ako farnosť vydali 60 čísiel nášho mesačníka *Malokarpatský posol*. Vôľa vydávať tento časopis sa zrodila hneď po mojom príchode do tejto farnosti, nakoľko som chcel ako váš duchovný otec konať ešte niečo viac nad rámec svojej bežnej pastoračnej činnosti, lebo ako hovorí Pán Ježiš: „Keď urobíte, čo sa vám prikázalo, povedzte: sme neuzitoční sluhovia.“ A tak som pocítil v sebe túžbu konať niečo viac. A ako som sa už vyjadril dávnejšie, náš časopis je jednou z foriem katechézy. A to, že treba katechizovať nielen deti, ale aj dospelých, netreba snáď doširoka rozvádzať. U mnohých prevláda náboženská ľahostajnosť, vlažnosť, ba aj nevedomosť. Záujmu čitateľov sa úprimne teším a verím, že každý si tam našiel obľúbené, alebo „dobré čítaní.“

Nakoľko nás postihla koronakríza a dotkla sa aj ten ekonomickej sféry, keďže sme niekoľko nediel nemali, ako aj všetky ostatné farnosti žiadny príjem /zvonček/, rozhodol som sa prejsť z mesačníka na štvrťročník. Znamená to teda, že náš farský časopis budeme vydávať len štyrikrát ročne a to: k Veľkej noci, na letné prázdniny, k hodom a k Vianociam. Som vďačný tiež mojim spolupracovníkom pánovi Marekovi Boháčkovi za technickú úpravu i pravidelným prispievateľom pani Márii Novákovej a Anne Jurovčíkovej.

Váš duchovný otec Milan

POŽEHNANÉ PREŽITIE VIANOČNÝCH SVIATKOV A V NOVOM ROKU PEVNÉ ZDRAVIE A
BOŽIE POŽEHNANIE ZO SRDCA PRAJE VŠETKÝM ČITATEĽOM MALOKARPATSKÉHO POSLA.

Duchovný otec Milan Červeňanský

Farský mesačník *Malokarpatský posol* vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifické skupiny čitateľov so zameraním Cirkev a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor. Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15.

IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA DECEMBER 2020

Všeobecný: Aby sme svoj osobný vzťah k Ježišovi Kristovi posilňovali Božím slovom a životom modlitby.

Úmysel KBS: Aby rodičia a starí rodičia trpezlivo odovzdávali vieru mladším generáciám.

DO BOŽEJ RODINY PRIBUDLI

Alex Bukovský /Hor. Orešany/

Vanesa Halenárová /Hor. Orešany/

Adam Sitár /Lošonec/

NA VEČNOSŤ ODIŠLI

Peter Novák, 57-ročný, /Hor. Orešany/

Mária Kosáková, 88-ročná /Hor. Orešany/

Jarmila Vašková, 50-ročná /Hor. Orešany/

Jakub Hodulík, 27-ročný /Hor. Orešany/

Irena Čavojská, 77-ročná /Hor. Orešany/

Michal Čavojský, 82-ročný /Hor. Orešany/

PREDVIANOČNÝ DEVIATNIK TROCHA INAK

Deväť dní pred Vianocami zvyklo niekoľko rodín po domoch sa stretávať a modliť podľa zaužívaného „Kto dá prístrešie Sv. rodine?“ Tento rok sa z bezpečnostných dôvodov budeme modliť tento deviatnik v kostole a to hodinu pred sv. omšou. Srdečne pozývame veriacich.

Mária Zacharová

NÁVŠTEVA MIKULÁŠA

Aspoň malou sladkou pozornosťou sme urobili radosť hlavne deťom. Kiežby sme radosť robili všetci Pánu Ježišovi a to úprimným životom podľa kresťanskej viery.

